

РАЙОННА ИЗБИРАТЕЛНА КОМИСИЯ

Пловдив област

Обучение на членовете на СИК/ПСИК
Седемнадесети изборен район - Пловдивски

ПРЕДИЗБОРЕН ДЕН – 08 юни 2024 г.

Получаване на изборни книжа и материали:

- По график за всяка Община, в предварително определен час;
- Председателят на СИК/ПСИК, в присъствието на зам. – председател, секретар и членове на СИК/ПСИК, ще получи от член на РИК 17 и длъжностно лице от общинската администрация съответните изборни книжа и материали;

Изборни книжа и материали:

- **Избирателни списъци** за членове на Европейския парламент от Република България част I и част II и за народни представители, ведно със списъци на заличени лица – 2 броя, списък на придружителите, **Протоколи** за отчитане на изборните резултати (последните се предават запечатани в плик, който позволява да се виждат само фабричните им номера).
- **Печатът** на СИК/ПСИК - в запечатан плик, който се подписва от председателя на СИК/ПСИК, член на РИК 17 и длъжностното лице от Общинска администрация. Пликът се отваря при откриване на изборния ден.
- **Запечатан плик**, съдържащ ХЕШ КОД.
- Комплект за **видеозаснемане и видеонаблюдение и др.**
- След подписване на приемо-предавателните протоколи, **отговорността за опазване** на изборните книжа и материали носи членът на ръководството на СИК/ПСИК, приел книжата.
- **Приема се и** специализирано устройство за машинно гласуване – от съответния техник.

ПРИЕМАНЕ на машина за гласуване

В предизборния ден – 08 юни 2024г., представител на доставчика **предава** на СИК **машината за гласуване** с приемо-предавателен протокол:

1. Машина за гласуване с параван към нея, заедно с два броя флаш памети.
2. Батерия за резервно захранване на машината.
3. Пет броя смарт карти (2 бр. за членовете на СИК и 3 бр. за избирателите).
4. Запечатан плик с ПИН-код.
5. Един брой електрически удължител.
6. Резервни пломби за запечатване на СУЕМГ, като броят им се вписва в Приложение 2 към МУ.

ВНИМАНИЕ!

На **куфара**, в който се намира **машината за гласуване**, има етикет с **номера и адреса на секцията**.

Ако **номерът** на куфара на доставената машина за гласуване **не съответства** на номера на секцията, **не се подписва приемо-предавателен протокол, съставя се констативен протокол**, за което незабавно се уведомява РИК, която уведомява ЦИК. По същия начин се процедира и ако има несъответствие между идентификационния номер на машината и номера на куфара.

Ако всички номера съответстват – **председател и секретар подписват приемо-предавателен протокол за предаване и приемане на СУМГ**.

Действия при подготовка на изборното помещение:

1. Осигурява се маса за поставяне на машината за гласуване.

2. Пред изборното помещение:

- Поставят се указателни табла съгласно Методическите указания на ЦИК (стр. 9 и сл.)

- **бюлетини за гласуване** с изписан диагонален надпис „Образец“ - **поставя се на 09 юни 2024г. – за всеки вид избор;**

3. ПАРАВАН за гласуване:

- маса, стол и химикал, пишещ със син цвят;

- Указателни табла съгласно МУ на ЦИК;

4. Машина за гласуване – поставя се върху подходяща маса. При необходимост се поставя стол за избирателите. В секциите с две машини – същите се поставят на разстояние една от друга, осигуряващо свободното придвижване до тях.

ОХРАНА от МВР

След проверката и подреждането на изборното помещение присъстващите членове на СИК **го заключват и запечатват с хартиена лента (подпечатана с печата на общината), на която се подписват.**

Изборните помещения се **охраняват отвън** от служители на Министерството на вътрешните работи.

Ключът за изборното помещение се съхранява от СИК.

ИЗБОРЕН ДЕН – 09 юни 2024г.

- Откриване на изборния ден в **07:00 часа**;
- Членовете на СИК/ПСИК се събират 10 -15 минути преди 07:00 часа;
- Уведомяване на **общинска администрация** за откриването на изборния ден;
- Ако не са се явили повече от половината членове на комисията, изборното помещение **не се разпечатва – уведомява се РИК**;

Действия след отваряне на помещението:

1. Проверява се дали са налице изборните книжа и материали, приети в предизборния ден;
2. Проверяват се дали избирателните кутии и кутиите за отрязъците са празни;

ВАЖНО – ще разполагате с четири прозрачни урни – по една за хартиено гласуване и една за гласуване с бюлетина от МГ за всеки вид избор

4. Машината – осигурена тайната на вота и захранване от ел.мрежа;
5. Членовете на СИК разпределят помежду си функциите, които ще изпълняват в изборния ден с решение, за което се съставя протокол (*по образец от Методическите указания за СИК*);
6. Маркиране на печат

Действия след отваряне на помещението:

7. Председателят откъсва една бюлетина за всеки вид избор и с големи букви по диагонал изписва “ОБРАЗЕЦ”. Образците се залепват на таблото пред изборното помещение.

АБСОЛЮТНО ЗАБРАНЕНО Е бюлетини от кочаните да се откъсват преди началото на изборния ден, включително и за подготовка на информационното табло пред изборното помещение!

8. Председателят обявява изборния ден за открит, като уведомява Общинска администрация.

9. При откриване на изборния ден могат да присъстват избиратели, кандидати, застъпници, наблюдатели, представители на партии/коалиции, медии.

Стартиране на машината

1. Машината се стартира чрез натискане на бутон, разположен от лявата ѝ страна. След стартиране – капачето се пломбира.
2. Постава се карта с надпис „**ЧЛЕН НА СИК**“.
3. Въвежда се **ПИН – код**.
4. Натиска се „**Откриване на изборния ден**“
5. Изчаква се отпечатването на „**СИСТЕМНА РАЗПИСКА**“ и начален отчет – проверява се дали в началния отчет гласовете за партиите/коалициите са 0 (нула).
6. Натиска се бутон „**ПРИКЛЮЧИ**“

Стартиране на машината

ВНИМАНИЕ !

Системната разписка, която се отпечатва при стартиране на машината, се сравнява получения в запечатан плик **ХЕШ КОД**, след което се **поставя на видно място** в изборното помещение.

Допускане до гласуване:

- Гласува се само с лична карта или зелен паспорт.

НЕ СЕ ДОПУСКА гласуване с шофьорска книжка
или задграничен паспорт.

- Ако личната карта е с изтекъл срок, повредена или избирателят заяви, че е изгубена, унищожена, открадната или в процес на издаване, той трябва да представи на СИК оригинално удостоверение за издаване на лични документи **със снимка**, издадено от съответното РУ на МВР.

- **ВНИМАНИЕ** – избирателят може да фигурира само в единия избирателен списък – тогава гласува само за този вид, за който има право.

Допускане до гласуване:

- Проверете фигурира ли избирателят в избирателния списък: сравняват се имената и постоянния адрес от личната карта.
- Член на СИК/ПСИК вписва ЕГН, вид и номер на документа за самоличност, но без да чете и/или диктува на глас.
- Ако установи разлика между някое от имената на избирателя в документа за самоличност, съответно удостоверението за издаване на лични документи (по чл. 263, ал. 1 ИК), и имената, вписани в избирателния списък (при съвпадане на постоянния адрес), членът на СИК записва имената от документа за самоличност в графата „Забележки“ на избирателния списък.

Ако избирателят **НЕ ФИГУРИРА** в избирателния списък:

- Проверете дали не фигурира лицето в списъка на заличените лица – лица, които нямат право да гласуват и срещу името им е записана причината.
- Отпадането на основанието за заличаване се удостоверява с представяне на **ОРИГИНАЛНО УДОСТОВЕРЕНИЕ**, издадено от общината. В този случай избирателят се зачертава от списъка със заличените лица и се дописва в допълнителната страница към избирателния списък.

Избирател се **ДОПИСВА** под чертата в избирателния списък, когато са налице предвидените за това обстоятелства и избирателят представи изискуемия документ.

**Ако избирателят НЕ ФИГУРИРА в
избирателния списък:**

- Членовете на СИК/ПСИК, охраната и лицата по поддръжка на техническите устройства на МГ, когато обслужват секция, различна от секцията, в която са вписани в избирателния списък, гласуват с Декларация (за всеки вид избор е отделна декларация).

Гласуване с ПРИДРУЖИТЕЛ:

- Неграмотността не е основание за гласуване с придружител.
- Допускането на избирател да гласува с придружител е по преценка на председателя на СИК. При спор, СИК взема решение с мнозинство от 2/3 и се съставя протокол.

ИЗБИРАТЕЛЯТ НЕ Е ДЛЪЖЕН ДА ПРЕДСТАВИ ДОКУМЕНТ ОТ ТЕЛК/НЕЛК.

- Придружителят не се подписва в избирателния списък.
- В графа „Забележки“ се отбелязва гласуването с придружител.
- Данните на придружителя се вписват и в Списъка на придружителите. След гласуването придружителят се подписва само в този списък и получава документа си за самоличност.

НЕ МОГАТ да бъдат придружители
следните категории лица:

- Кандидат;
- Член на изборителна комисия,
- Представител на партия/коалиция/инициативен комитет;
- Застъпник;
- Наблюдател;
- Техник;
- Анкетъор;
- Охрана.

**Едно лице НЕ МОЖЕ да бъде придружител
на повече от двама избиратели!**

ГЛАСУВАНЕ

Ако избирателят има право да гласува, следва да заяви как желае да гласува – с хартиена бюлетина или с бюлетина за машинно гласуване и дали ще гласува за двата вида избор

- 1. Недопустимо е предварително откъсване на бюлетини.**
- 2. ВАЖНО** – избирател може да гласува с машина само, ако е вписан в списъците за двата вида избор
3. Да се внимава в **коя избирателна кутия** се пускат бюлетините.
4. Поставянето на **печати** е задължително!

ВАЖНО!

- При гласуване с хартиена бюлетина е възможно да има недействителни бюлетини преди пускането им в кутията – при показан или заснет вот или когато хартиената бюлетина е с несъответстващ номер (с номерата на др. бюлетини от кочана).
- В този случай бюлетината **не се пуска в избирателната кутия**, а в графа „Забележки“ в избирателния списък се отбелязва това обстоятелство. **На избирателя НЕ СЕ ДАВА втора бюлетина.**
- Ако избирателят заяви, че е **сгрешил** бюлетината си, същата не се пуска в избирателната кутия и се отбелязва като „Сгрешена“. **На избирателя се дава втора бюлетина.**

ГЛАСУВАНЕ С МАШИНА

1. Член на СИК **подава** на избирателя **смарт карта с надпис „Избирател“**, като с тази карта **не трябва** да е гласувал предишният избирател.
2. Избирателят **поставя** картата за гласуване в машината
3. След като упражни своя вот, избирателят изчаква издаването на бюлетина от машината. Двете бюлетини се отпечатват една след друга. **Да се обръща внимание на избирателите, че се откъсват след цялостното им отпечатване и след издаването на **звуков сигнал** от машината. След това избирателят разделя двете бюлетини от МГ и ги сгъва.**
4. **Връща** смарт картата с надпис „Избирател“,
5. **ВЪРХУ БЮЛЕТИННАТА СЕ ПОСТАВЯ ПЕЧАТ!**
6. Пуска се в кутията за бюлетини от МГ, **подписва се** в съответната графа от избирателния списък и **получава документа си за самоличност.**

ВАЖНО!!!

- **ГЛАСУВАНЕТО** и за двата вида избор е допустимо само с **едно посещение** на изборното помещение (т.е. не е възможно избирателят да се върне по-късно, за да гласува за друг вид избор).
- Ако не гласува за даден вид избор, това обстоятелство се отбелязва в графа забележки в избирателния списък.

ЗАКРИВАНЕ НА ИЗБОРНИЯ ДЕН

- Изборният ден приключва в 20:00 часа.
- Ако в този час пред изборното помещение има негласували избиратели – установява се техният брой, събират се документите им за самоличност и само тези избиратели се допускат до гласуване (не по-късно от 21:00 часа).
- Член на СИК закрива изборния ден на устройството за МГ, чрез поставяне на карта „член на СИК“, натискане на бутон „Закриване на изборния ден“ и въвеждане на ПИН – код
- **Отпечатва се финален отчет.**

ОТЧИТАНЕ НА ИЗБОРНИТЕ РЕЗУЛТАТИ

ВАЖНО: По време на отчитане на изборните резултати трябва да е включено устройството за видеозаснемане!

Председателят на СИК включва устройството за видеонаблюдение, след което сканира QR кода от плика, съгласно предоставените инструкции. Устройството за видеонаблюдение се поставя върху масата, на която ще се извършва преброяването на бюлетините по начин, който осигурява видимост към всички действия на СИК.

УСТРОЙСТВОТО СЕ ИЗКЛЮЧВА след подписване на протоколите!

Преброяване на гласовете

1. Работете с бюлетини за един вид избори.
2. Ако намерите бюлетина за другия вид избор, заделете я настрани и я добавете при преброяването.
3. Относно недействителните и действителните гласове - чек листове – Приложение 7 към методическите указания

ВАЖНО – При бюлетините от машината няма недействителни бюлетини

ВАЖНО!

- **Важно:** След попълване на данните в черновата на всеки протокол и преди пренасянето им в протокола се извършва проверка дали са изпълнени вписаните в него контроли. За проверка на контролите може да се използва електронен протокол, публикуван на интернет страницата на ЦИК в рубриката „Електронен протокол на СИК“.
- Право да получат заверено копие от протоколите при поискване имат кандидатите, членовете на СИК, представителите на партии, коалиции и инициативни комитети – **по един от партия, коалиция и инициативен комитет**, застъпниците – **по един за всяка кандидатска листа**, наблюдателите – **по един за всяка организация**, регистрирана като наблюдател на изборите.

ОКОМПЛЕКТОВАНЕ НА ИЗБОРНИТЕ КНИЖА за предаването им на РИК

„Плик № 1-ЕП/НС – Списъци на СИК №“

1. Избирателни списъци – за НС и ЕП;
2. декларациите и удостоверенията, приложени към избирателните списъци;
3. списъци на заличените лица;
4. списъци за допълнително вписване на придружителите.

„Плик № 2-ЕП/НС – Протоколи на СИК №

“

.....

1. ПРОТОКОЛИ с изборни резултати – за ЕП и НС;
2. запечатаните прозрачни пликове с двете флаш памети;
3. запечатания прозрачен плик с петте смарткарти;
4. финалния отчет от машинното гласуване;
5. протокола за предаване и приемане на изборните книжа и материали (Приложение № 104-ЕП/НС);
6. протоколите за предаване на сгрешен формуляр и приемане на нов формуляр на протокол на СИК, ако са съставени такива при сгрешен протокол (приложения № 121-НС и № 123-ЕП);
7. протоколите за предаване и приемане на специализирано устройство за машинно гласуване (приложения 2 и 3 към методическите указания);
8. протокола с решението на СИК при оспорване действителността или недействителността на някой глас;
9. особеното мнение на член на СИК, който не е съгласен с отразените в протокола резултати от гласуването;
10. ксерокопия на черновите на протоколите на СИК.

ПАКЕТ с надпис „Устройсто за видеонаблюдение на СИК №....“

В него поставяте:

1. Устройството за видеозаснемане (мобилен телефон) – в цялост, така както сте го получили
2. Зарядно
3. Стойка
4. QR-кодовете

Този пакет е извън чувала с изборните книжа и се предава на РИК!

ВАЖНО !

- Пликовете № 1 и № 2 се **подписват и подпечатват с печата** на СИК от членовете на СИК преди поставянето в тях на книжата, след което се запечатват. Върху пликовете се **изписва пълният 9-цифрен номер на секцията**.
- Пликовете **НЕ СЕ поставят** в чувала!
- **Не се допуска разпечатване на пликовете до предаването им на РИК.**

ПРЕДАВАНЕ на машина за гласуване

СИК предава на представител на доставчика машината за гласуване, ведно с всички принадлежности към нея, за което се съставя приемо-предавателен протокол.

ТРАНСПОРТИРАНЕ до РИК 17 на 09/10 юни 2024г.

Транспортирането на изборните книжа и материали е с организиран транспорт от Общинска администрация с поставена табела на стъклото “РИК 17”.

Изборните книжа и материали се предават на РИК 17 от председател, зам.-председател и секретар.

ЗАБРАНЯВА се на членовете на СИК/ПСИК да пренасят изборните книжа и материали със собствен транспорт!

РАЙОННА ИЗБИРАТЕЛНА КОМИСИЯ
Пловдив област

БЛАГОДАРИМ ВИ
ЗА
ВНИМАНИЕТО!